

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. H.J. de Groot.

Naamgebruik van niet-toegelaten beroepsbeoefenaar

Hof van Discipline, 12 juni 2006, nummer 4496 (mrs. Visser Schouten, Beker, Schokkenbroek, Goossens en Renckens)

Raad van Discipline Amsterdam, 9 januari 2006 (mrs. Markx, Van den Berg, Doeleman, Ferman en Rigters)

Het is een advocaat niet toegestaan zich te presenteren onder een naam, waarvan die van een in de zin van de Samenwerkingsverordening niet-toegelaten beroepsbeoefenaar een onderdeel is.

- Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)
- Samenwerkingsverordening, artikelen 4 en 7, lid 2

Inhoud van het dekenbezwaar

De deken maakt ambtshalve bezwaar ter zake van de omstandigheid dat mr. X als kantoor naam gebruikt PQR-X Advocaten, zulks omdat deze naam in strijd is met de strekking van artikel 7, lid 2 van de Samenwerkingsverordening 1993.

Feiten

PQR B.V. is een besloten vennootschap die juridische diensten verleent maar waarbinnen geen advocaten werkzaam zijn. Volgens het handelsregister luidt de bedrijfsomschrijving: 'Het verlenen van rechtshulp en al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Werving, selectie en detachering.'

Op 30 juni 2004 hebben PQR B.V. en de besloten vennootschap van mr. X met elkaar een dienstenovereenkomst gesloten. Op 11 augustus 2004 is mede namens mr. X op de website van PQR B.V. medegedeeld dat de naam van het advocatenkantoor van mr. X is gewijzigd in PQR-X Advocaten B.V. Daarbij werd vermeld: 'Aanleiding voor de naamswitch is dat u nu ook bij PQR terechtkunt voor zaken waarbij verplichte procesvertegenwoordiging geldt.'

Mr. X heeft de Raad van Toezicht bij brief van 19 augustus 2004 medegedeeld dat per 1 juli 2004 de naam van zijn kantoor met ingang van die datum is veranderd in PQR-X Advocaten B.V. Na nader onderzoek door de Raad van Toezicht is namens de Raad van Toezicht bij brief van 11 april 2005 aan mr. X verzocht het gebruik PQR-X Advocaten te beëindigen; hem is bij gebreke daarvan een mogelijk dekenbezwaar in het vooruitzicht gesteld.

Nadat tussen mr. X en een vertegenwoordiger van de Raad van Toezicht nog een nader gesprek heeft plaatsgevonden, heeft mr. X bij brief van 20 juli 2005 aan de Raad van Toezicht medegedeeld dat hij de naam PQR-X Advocaten vooralsnog zal handhaven. Dat leidt tot de indiening van het ambtshalve bezwaar.

Verweer; overwegingen en beslissing van de raad

Mr. X stelt zich primair op het standpunt dat de deken in zijn bezwaar niet-ontvankelijk dient te worden verklaard; daartoe stelt mr. X dat een discussie over de naamgeving van zijn kantoor niet via tuchtrechtelijke weg dient te worden beslecht, doch dat een beschikking van de Raad van Toezicht op grond van de Samenwerkingsverordening 1993 een juistere rechtsgang zou zijn.

De raad verwierpt dit primaire verweer.

Artikel 46 Advocatenwet bepaalt uitdrukkelijk dat aan tuchtrechtspraak tevens zijn onderworpen inbreuken op de verordeningen van de Nederlandse Orde. De deken kon en mocht derhalve op grond van genoemde bepaling zijn

bezwaar voorleggen aan de Raad van Discipline.

De raad overweegt vervolgens dat artikel 4 van de Samenwerkingsverordening 1993 bepaalt in welke gevallen het een advocaat is toegestaan een samenwerkingsverband aan te gaan of te laten voortbestaan. Voor zover die samenwerking niet plaatsvindt met andere advocaten, kan die uitsluitend plaatsvinden met leden van een andere beroepsgroep die daartoe door de Algemene Raad is erkend. De besloten vennootschap PQR behoort niet tot een zodanige beroepsgroep. Om deze reden is het (het kantoor van) mr. X niet toegestaan om een samenwerkingsverband aan te gaan met PQR.

De naam PQR-X Advocaten B.V. dient te worden beschouwd als een gemeenschappelijke naam waardoor een samenwerkingsverband tussen het kantoor van mr. X en PQR wordt gesuggereerd. Een dergelijke suggestie is op grond van artikel 7, lid 2 van de Samenwerkingsverordening 1993 niet toegestaan.

De raad concludeert tot gegrondbevinding van het bezwaar, gaat er van uit dat naar aanleiding van deze beslissing (nadat deze in kracht van gewijsde is gegaan) mr. X de naam van zijn kantoor wel ten genoegen van de raad zal wijzigen en vindt daarin aanleiding geen maatregel op te leggen.

Beslissing

De Raad van Discipline verklaart het bezwaar gegrond.

Overweging en beslissing van het hof

Het hof gaat uit van de klachtomschrijving van de raad en van de feiten die de raad in zijn beslissing heeft vermeld nu tegen een en ander geen grieven zijn gericht.

Voorts wordt overwogen dat het onderzoek in hoger beroep niet heeft geleid tot de vaststelling van andere feiten dan wel tot andere beschouwingen en gevolgtrekkingen dan die vervat in de beslissing van de raad, waarmee het hof zich verenigt.

De grieven van mr. X worden derhalve verworpen; de beslissing van de raad dient te worden bekrachtigd.

Beslissing van het hof

Bekrachtiging van de beslissing van de Raad van Discipline.

Zelfde grondslag, zelfde context wrakingsverzoek wordt niet in behandeling genomen

Raad van Discipline Amsterdam, 21 juni 2006
(mrs. Roëll, Breederveld en Romijn)

Een volgend – op dezelfde grondslag dan wel in dezelfde context gedaan – verzoek tot wraking zal niet in behandeling worden genomen.

- Advocatenwet artikel 46 (6 Tuchtprocesrecht), artikel 47, lid 2
- Wetboek van Strafvordering artikel 512 jo. 515

Verloop van de procedure

Verzoeker heeft bij brief van 23 juli 2005 een verzoek tot wraking ingediend tegen mr. A. De in het openbaar gehouden zitting van de Wrakingskamer van de Raad van Discipline heeft plaatsgevonden op 9 januari 2005, waarbij de raad als volgt was samengesteld: mr. B, voorzitter en de leden mr. C, en mr. D, met bijstand van de griffier.

Verzoeker heeft ter zitting van 9 januari 2005 medegedeeld dat hij het onbegrijpelijk vindt dat mr. B deze zitting voorzit. Naar aanleiding van deze mededeling is de behandeling van het wrakingsverzoek tegen mr. A geschorst voor beraad van mr. B op de vraag of hij zich dient te verschonen.

Aangezien mr. B met ingang van 1 april 2006 is gedefungeerd als (plaats-

vervangend) voorzitter van de Raad van Discipline is verzoeker bij brief van 26 mei 2006 medegedeeld dat het wrakingsverzoek tegen mr. A op 7 juni 2006 zal worden behandeld.

Het verzoek om wraking

Het bij brief van 23 juni 2005 gedane wrakingsverzoek komt er – kort samengevat – op neer dat verzoeker mr. A heeft gewraakt, gelet op een eerdere beslissing van de raad. In deze zaak heeft de raad onder voorzitterschap van mr. A een eerdere klacht van verzoeker tegen mr. Y ongegrond verklaard. De onafhankelijkheid van mr. A in de nieuwe klachtaak tegen mr. Y is hierdoor volgens verzoeker in het geding.

Ter zitting heeft verzoeker verklaard dat hij ter zitting niet onheus door mr. A is bejegend, maar dat hij zich niet kan verenigen met de destijds door de raad onder voorzitterschap van mr. A genomen beslissing en de daaruit blijkende welwillende houding jegens mr. Y.

De beoordeling van het verzoek

Een verzoek tot wraking kan op grond van artikel 47 lid 2 Advocatenwet jo. 512 Wetboek van Strafvordering worden gedaan, indien feiten of omstandigheden aanwezig zijn waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden.

De omstandigheden en feiten waarop een dergelijk verzoek is gebaseerd, dienen, buiten het geval waarin ter zitting een verzoek tot wraking wordt gedaan, in het verzoek schriftelijk te worden gemotiveerd. Verzoeker heeft niet in zijn wrakingsverzoek noch bij de behandeling van het verzoek ter zitting, feiten en/of omstandigheden aangevoerd op grond waarvan de schijn van partijdigheid aanwezig moet worden geacht. Verzoeker heeft volstaan met de stelling dat de onafhankelijkheid van mr. A in het geding is, omdat de raad in een eerdere zaak onder zijn voorzitterschap in negatieve zin voor verzoeker heeft beslist. Een eerdere onwelgevallige beslissing vormt geen aanleiding om aan de onpartijdigheid van mr. A te twijfelen.

De raad heeft dan ook geen aanknopingspunten gevonden die aanleiding

kunnen geven tot wraking. Het verzoek tot wraking zal dan ook worden afgewezen.

Voorts overweegt de raad dat het uitgangspunt van de tuchtrechtspraak is dat de beoordeling van de onpartijdigheid in de eerste plaats bij de voorzitter en de leden van de raad zelf ligt en dat in eerste instantie zij zelf zich ervan dienen te vergewissen of het hen in verband daarmee vrijstaat aan de behandeling van de zaak mee te werken. Wanneer de voorzitter en/of leden zich niet verschonen moet, in beginsel, van hun onpartijdigheid worden uitgegaan. Het is vervolgens aan een in de procedure betrokkene om bijzondere omstandigheden aan te voeren, die een aanknopingspunt opleveren om de onpartijdigheid in twijfel te trekken. Hiervan is in het onderhavige geval geen sprake.

Van belang is tot slot dat het verzoek tot wraking niet op zichzelf staat. Verzoeker houdt de Raad van Discipline al jarenlang bezig met verschillende klachten in dezelfde zaak. Nu er geen enkel aanknopingspunt bestaat om mr. A op grond van de door verzoeker opgegeven redenen thans te wraken, en in het bijzonder niet de schijn van partijdigheid is gewekt, stelt de Wrakingskamer van de raad vast dat hier sprake is van misbruik. In verband daarmee bepaalt de Wrakingskamer van de Raad van Discipline hierbij op grond van artikel 47 Advocatenwet jo. artikel 515 lid 4 Wetboek van Strafvordering dat een volgend, op dezelfde grondslag dan wel in dezelfde context gedaan verzoek tot wraking van verzoeker niet in behandeling wordt genomen.

Volgt

De Wrakingskamer van de raad wijst het verzoek tot wraking af en bepaalt dat een volgend wrakingsverzoek van verzoeker niet in behandeling zal worden genomen.

Onnodig nadeel of leed van de bij die strijd betrokkenen

Raad van Discipline Den Bosch, 26 juni 2006
(mrs. Raab, De Bont, Van Boxsel, Luchtman en Theunissen)

De behandelend advocaat moet worden benaderd voor overleg over de overlegging van confraternele correspondentie, niet de voormalige advocaat die de over te leggen brief heeft geschreven.

Als dominus litis heeft de advocaat ook in die zin de leiding in een aan hem toevertrouwde zaak dat hij moet voorkomen dat door overlegging van eigen verklaringen van zijn cliënt onnodig grievende kwetsende en/of escalerende producties in het geding geraken.

- Advocatenwet artikel 46
- Gedragsregels 12, 9 (3.3.1 Grievende uitlatingen; 3.4 Jegens wederpartij in acht te nemen zorg)

De feiten

Klager is advocaat en staat een cliënte bij in een procedure tegen een partij die vertegenwoordigd wordt door mr. X. Het betreft de wijziging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige kinderen van partijen en wijziging van het gezag. Daartoe heeft klager namens de vrouw een verzoekschrift ingediend. Hierop dient mr. X namens de man een verweerschrift in; een eigen verweerschrift van de man wordt als bijlage bij dat verweerschrift gevoegd.

Hierop volgend vindt een eerste mondelinge behandeling plaats, en vervolgens een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming rapporteert. Hierop dient klager namens de vrouw een aanvullend verzoekschrift in tot omzetting

van het gezamenlijk gezag naar een eenhoofdig gezag. Mr. X dient daarop namens de man een verweerschrift in. Ook nu wordt als bijlage bij het verweerschrift een eigen verweerschrift van de man gevoegd. Bij dat eigen verweerschrift zit een afschrift van een brief van de voormalig advocaat van de cliënte van klager aan mr. X. Die brief houdt een voorstel in ten aanzien van de verblijfplaats van de kinderen.

Klager heeft mr. X laten weten tegen die overlegging bezwaar te hebben en verzoekt mr. X die brief in te trekken. Mr. X laat klager weten dat hij de voormalige advocaat van de cliënte van klager – de schrijver dus van de brief waar het om gaat – om toestemming heeft gevraagd en dat deze heeft ingestemd met overlegging.

Klager laat hierop weten dat hij thans de behandelend advocaat is, dat zijn toestemming vereist is, en dat hij die niet geeft.

Mr. X trekt de betreffende brief niet in. Vervolgens vindt een tweede mondelinge behandeling plaats. In de uitspraak van de rechtbank wordt onder meer overwogen: 'Alvorens op een en ander in te gaan voelt de rechtbank de noodzaak te stellen, dat hetgeen de man in het geschrift, dat bij het verweerschrift op het aanvullende verzoekschrift is gevoegd, naar voren meent te moeten brengen en waarvan de man zegt dat het een hartenkreet is, op sommige punten elke fatsoensnorm overschrijdt. De rechtbank rekent het bovendien de raadsman van de man zeer aan dat een dergelijk geschrift in het geding wordt gebracht en dat de emotionele uitbarstingen van de man op geen enkele wijze bijdragen aan een zinvolle beoordeling van de zaak.'

Inhoud van de klacht

De klacht heeft twee onderdelen:

- 1 mr. X heeft een brief van de vorige advocaat van de cliënte van klager aan de rechter overgelegd, in welke brief melding wordt gemaakt van eerdere onderhandelingen, zulks terwijl klager daar bezwaar tegen heeft gemaakt;

- 2 mr. X heeft door zijn cliënt geschreven producties overgelegd die dermate beledigend en in strijd met de minimale fatsoensnormen zijn dat het op de weg van mr. X had gelegen zijn cliënt op zijn minst te verzoeken de inhoud van de brief te kuisen dan wel, indien zijn cliënt daartoe niet bereid zou zijn geweest, een dergelijke brief niet over te leggen.

Het verweer

Ad onderdeel 1:

Mr. X bestrijdt klachtwaardig te hebben gehandeld. Hij wenste de brief van de voormalige advocaat van de cliënte van klager over te leggen omdat in die brief precies werd aangegeven waar het in de zaak om ging. Deze voormalige advocaat had mr. X toestemming verleend om de brief in rechte over te leggen.

Ad onderdeel 2:

De cliënte van mr. X had hem met klem verzocht een eigen inbreng te mogen hebben in de procedure. Die inbreng was veel te lang om tijdens de mondelinge behandeling naar voren te brengen. Om die reden heeft mr. X ervoor gekozen zijn cliënt die eigen inbreng op schrift te laten stellen en als productie in het geding te brengen. De rechtbank kon dan nog altijd besluiten die stukken buiten beschouwing te laten. Klager heeft voldoende tijd gehad om op de stukken te reageren.

Mr. X had het door zijn cliënt opgestelde stuk al ingekort en gekuist en zijn cliënt erop gewezen dat het heel goed mogelijk was dat de rechtbank het stuk, vanwege de omvang en het niet-zakelijke karakter daarvan, buiten beschouwing zou laten. De rechter heeft de door de cliënt opgestelde stukken echter geaccepteerd.

Mr. X meent dat een advocaat de eigen inbreng van zijn cliënt niet zonder meer buiten de procedure mag houden. Hij acht dat ervan afhankelijk of de grieven de bedoeling hebben om te kwetsen of dat men te maken heeft met een bepaalde wijze van communiceren. Mr. X heeft er in deze zaak voor gekozen om de inbreng van zijn cliënt mee te nemen in de procedure. Het betrof een

familie-rechtelijke zaak die achter gesloten deuren werd behandeld. Juist in dit soort zaken kunnen de emoties nu eenmaal hoog oplopen en is het van belang dat partijen vrijelijk hun standpunten kenbaar kunnen maken.

Bovendien wilde de cliënt van mr. X uitdrukkelijk ten overstaan van de rechtbank overkomen zoals hij is en heeft hij daarmee bewust het risico genomen dat de beslissing voor hem negatief zou kunnen uitpakken. Mr. X is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn eigen stukken, niet voor die van zijn cliënt.

Beoordeling van de klacht

Ad onderdeel 1:

De raad stelt voorop dat het belang van cliënten met zich meebrengt dat de correspondentie van advocaat tot advocaat in beginsel vertrouwelijk behoort te zijn en te blijven. Hierop berust de regel dat in rechte op correspondentie van advocaat tot advocaat geen beroep mag worden gedaan, behalve wanneer het belang van de cliënt dit bepaaldelijk vordert en dan slechts na voorafgaand overleg met de andere advocaat en, indien deze zijn toestemming onthoudt, na toestemmend advies van de deken. (Noot van de bewerker: Gedragsregel 12 spreekt van 'advies' zonder meer; de toevoeging 'toestemmend' lijkt me een *slip of the pen*. Immers, na advies van de deken behoudt de advocaat ter zake van overlegging zijn eigen tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid, die alleen door de tuchtrechter kan worden getoetst.) De raad zal dit onderdeel met inachtneming van dit uitgangspunt beoordelen.

Vaststaat dat verweerder voor het overleggen van een brief van de voormalige advocaat van de cliënt van klager wel de toestemming heeft gevraagd van die voormalig advocaat, maar niet van klager als behandelend advocaat. Het is evident dat een advocaat, ook wanneer hij een brief van een voormalig advocaat wenst over te leggen, toestemming dient te vragen aan de behandelend advocaat en niet aan de voormalig advocaat. In dezen heeft mr. X vooraf geen overleg gevoerd met klager. Toen ach-

teraf bleek dat klager bezwaar had tegen het overleggen van voormelde brief en zij aan mr. X mededeelde daarvoor geen toestemming te verlenen, heeft mr. X zich evenmin gewend tot de deken. Mr. X heeft zich door aldus te handelen tuchtrechtelijk verwijtbaar gedragen. De raad acht dit onderdeel van de klacht gegrond.

Ad onderdeel 2:

De raad stelt voorop dat het in het belang van een goede beroepsuitoefening is dat de strijd waarin de advocaat zich veelvuldig bevindt niet leidt tot onnodig nadeel of leed van de bij die strijd betrokkenen of van derden. In de verhouding van advocaten onderling is een goede beroepsuitoefening gediend met een sfeer van vertrouwen en welwillendheid, juist omdat zij tot taak hebben tegenstrijdige belangen van hun respectieve cliënten te behartigen. Om die reden is het wenselijk dat advocaten zich onthouden van al wat hun onderlinge verhouding kan verstoren en al wat bij een reeds verstoorde verhouding aanleiding kan geven tot verdere verslechtering van die verhouding. De raad beschouwt deze gedragsregel als één van de basisregels waarop het advocatentuchtrecht is gebaseerd.

De stellingen van mr. X dat hij zijn cliënt het recht op vrije meningsuiting en vrije toegang tot de rechter niet mag ontnemen en dat hij alleen verantwoordelijk is voor de inhoud van zijn eigen stukken en niet voor die van zijn cliënt, onderschrijft de raad niet. Een advocaat dient als dominus litis ten opzichte van zijn cliënt leiding te geven in een aan hem toevertrouwde zaak. Een advocaat dient het belang van zijn cliënt te behartigen en daarbij te handelen overeenkomstig de voor advocaten geldende gedragsregels. Een advocaat heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en dient deze af te wegen tegen datgene wat zijn cliënt als wens te kennen geeft.

De raad is van oordeel dat de door mr. X overgelegde producties van zijn cliënt in ernstige mate als onnodig grievend ten opzichte van klager en ten opzichte van de cliënte van klager dienen te worden aangemerkt. Mr. X heeft zich door

deze producties als bijlagen bij zijn verweerschrift in het geding te brengen niet gedragen zoals een behoorlijk advocaat tegenover de wederpartij en tegenover de advocaat van de wederpartij betaamt. Mr. X had zijn cliënt erop dienen te wijzen dat deze producties onnodig grieven waren, dat deze geen enkel belang – zelfs niet het belang van zijn cliënt – dienden en derhalve niet overgelegd dienden te worden. Van een advocaat mag verwacht worden dat hij ingrijpt wanneer zijn cliënt door (te) hoog opgelopen emoties nodeloze en zelfs kwetsende acties wenst te ondernemen, die ingaan tegen een goede afwikkeling van de zaak. De raad is van oordeel dat mr. X door de onnodig kwetsende bijdrage van zijn cliënt als bijlage bij zijn verweer aan de rechter over te leggen niet heeft gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt.

Beslissing

De raad verklaart beide onderdelen van de klacht gegrond en legt ter zake mr. X op de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de tijd van één week, met de bepaling dat deze maatregel niet zal worden ten uitvoer gelegd tenzij de raad later anders mocht bepalen op grond dat mr. X zich voor het einde van de proeftijd, die de raad stelt op één jaar, aan een in artikel 46 van de Advocatenwet bedoelde gedraging heeft schuldig gemaakt.